ECTA Centar[1]

Centar za tehničku pomoć u ranom detinjstvu

Najistaknutiji rezultati u radu sa decom u toku 2014. federalne fiskalne godine

jul 2016.

Ishodi za decu sa kojom je rađeno kroz Programe za rano detinjstvo po osnovu IDEA-e: 2014-2015.

Tokom 2014-2015. godine deca sa kašnjenjem u razvoju ili invaliditetom koja su primila usluge po osnovu Zakona o osobama sa invaliditetom (IDEA) pokazala su veći napredak u razvoju od očekivanog. Veliki broj dece je završio program tako što su funkcionisala u okviru očekivanja za dati uzrast i većina njih su ostvarili napredak.

Programi država (SAD-a), Deo C i Deo B Predškolski nivo, prijavljuju rezultate u vezi sa tri ishoda:

1. Društveni odnosi, koji obuhvataju način slaganja sa ostalom decom i uspostavljanje dobrih odnosa sa odraslima
2. Korišćenje znanja i veština, što se odnosi na razmišljanje, rezonovanje, rešavanje problema i rane veštine vezane za pismenost i matematiku
3. Preduzimanje akcije da bi se ispunile potrebe, što uključuje hranjenje, oblačenje, vođenje računa o samom sebi i poštovanje pravila koja se odnose na zdravlje i bezbednost

Tokom 2014-2015. godine, za Deo C (od rođenja do 2. godine života),

- Procenat dece koja su pokazala veći rast od očekivanog bio je između 67% i 75% u okviru sva tri ishoda. Ova deca su brže sticala veštine kada su napuštala program nego kada su ga započinjala.
- Procenat tece koja su napustila program funkcionišući u okviru očekivanja za dati uzrast kretao se od 50% u slučaju znanja i veština do 59% u slučaju društvenih odnosa.

Tokom 2014-2015. godine, za Deo B Predškolski nivo (uzrast od 3. zaključno sa 5. godinom života),

- Procenat dece koja su pokazala veći rast od očekivanog bio je između 77% i 79% u okviru sva tri ishoda.
- Procenat tece koja su napustila program u okviru očekivanja za dati uzrast kretao se od 53% u slučaju znanja i veština do 64% u slučaju preduzimanja akcija da bi se ispunile potrebe.

Programi koji se finansiraju po osnovu IDEA-e služe deci koja imaju pun raspon kašnjenja u razvoju i invaliditeta uključujući i decu sa teškim invaliditetom i degenerativnim stanjima. Za svako dete su uspostavljeni individualizovani ciljevi. Deca sa teškim invaliditetom mogu da

---

[1] ECTA Centar je program Instituta FPG za razvoj deteta sa Univerziteta Severne Karoline u Čapel Hilu, koji se finansira kroz sporazum o saradnji H326P120002 iz Programa Biroa za specijalno obrazovanje, Ministarstva za obrazovanje SAD-a. Mišljenja koja su iznesena u ovom dokumentu ne predstavljaju nužno stav ili politiku Ministarstva obrazovanja.

stiču veštine sporo, a neka mogu čak i da izgube veštine. Što se tiče druge dece, intervencije im pomažu da sustignu decu svog uzrasta. Sve dok ovi podaci nisu bili prikupljeni, nije se znalo da tako visok procenat dece u oba programa pokazuje veći rast od očekivanog tokom vremena koje provedu u programima i da je značajan broj njih bio u okviru očekivanja za dati uzrast kada su napuštala ove programe. Dodatni podaci koje su prijavile države (SAD-a) pokazali su da su tokom učestvovanja u ovim programima skoro sva deca stekla nove veštine (98% za sve ishode i za Deo C i za Deo B Predškolski nivo). Države sve više koriste ove podatke o ishodima dece kako bi unapredile programe koji se finansiraju po osnovu IDEA-e.

	Pokazala veći rast od očekivanog (%)	**Napustila program u okviru očekivanja za dati uzrast (%)**
Deo C – Rana intervencija (od rođenja do 2. godine života)		
Društveni odnosi	67	59
Znanje i veštine	74	50
Akcija da bi se ispunile potrebe	75	58
Deo B – Predškolski nivo (uzrast od 3. do 5. godina života)		
Društveni odnosi	78	58
Znanje i veštine	79	53
Akcija da bi se ispunile potrebe	77	64
Pažnja: Podaci za Deo C zasnovani su na 42 države koje su ponderisane da bi se predstavila čitava federalna država. Podaci za Deo B Predškolski nivo zasnovani su na 45 država koje su ponderisane da bi se predstavila čitava federalna država.		

Šta je to veći rast od očekivanog?

Nauka koja se bavi razvojem obezbedila nam je informacije o veštinama koje deca savladavaju u različitom uzrastu. Poznavanje onoga što se očekuje za svaki uzrast omogućava nam da identifikujemo decu koja se razvijaju suviše sporo. Za decu koja u značajnoj meri kasne za svojim vršnjacima kaže se da imaju kašnjenje u razvoju. Neprekinuta linija na grafikonu (linija e) ilustruje tipičan razvoj. Sve ostale linije predstavljaju neku vrstu kašnjenja u ranim godinama. Ako Anđela ima 12 meseci, a ima veštine deteta od 6 meseci, verovatno je da će ona bez intervencije nastaviti da raste po istoj stopi i da će kada bude stara 18 meseci, imati veštine deteta od 9 meseci. Mi pružamo usluge koje se tiču intervencije zato što Anđela stiče veštine po stopi koja je oko polovine stope koja bi trebalo da važi i zato što će nastaviti da zaostaje za svojim vršnjacima. Ovaj obrazac rasta ilustrovan je na grafikonu linijom b. Svrha intervencije je da se promeni stopa detetovog sticanja veština. Linije c i d ilustruju decu čiji je rast veći od očekivanog zato što je njihova stopa rasta sa intervencijom bila veća nego njihova stopa rasta pre intervencije. Deca sa obrascem rasta d sustižu ono što se očekuje od njihovog uzrasta. Države prijavljuju Ministarstvu obrazovanja SAD-a procenat dece u svakoj od ovih pet linija rasta. Procenti dece koja pokazuju veći rast od očekivanog i koja napuštaju ovaj program u okviru očekivanja za dati uzrast izračunati su iz ovih pet procenata.

Kategorije napretka OSEP kao linije razvoja

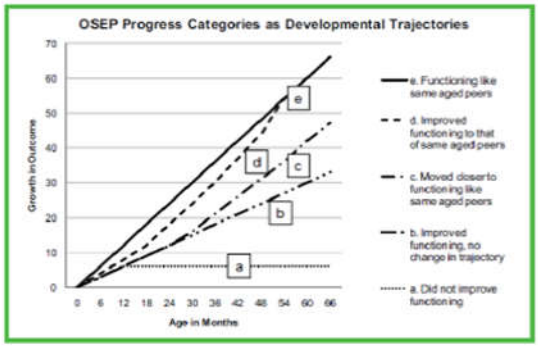

—— e. Funkcionisanje kao vršnjaci istog godišta

- - - d. Poboljšano funkcionisanje u odnosu na vršnjake istog godišta

– – c. Približilo se funkcionisanju poput vršnjaka istog godišta

– – b. Poboljšano funkcionisanje bez promene u liniji

..... a. Funkcionisanje se nije popravilo

Kretanja tokom vremena

Podaci na federalnom nivou pokazali su neznatna kolebanja od godine do godine. Države još uvek jačaju kapacitete koji su potrebni da bi se prikupili valjani i pouzdani podaci (pogledati „Kvalitet podataka“). Sve dok sve države ne budu imale jasno uspostavljene procedure za prijavljivanje tačnih podataka, biće teško da se utvrdi da li su neznatne promene od godine do godine rezultat programskih razlika ili većeg kvaliteta podataka.

Deo C – Rana intervencija:

Deca koja pokazuju veći rast od očekivanog (%)

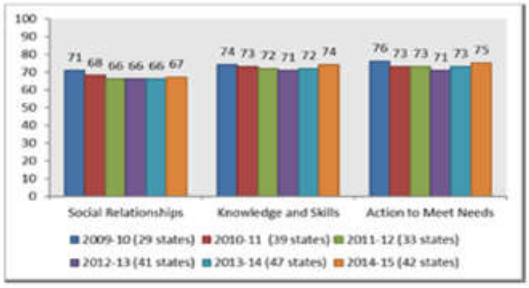

Društveni odnosi 2009-10 (29 država) Znanje i veštine 2010-11 (39 država) Akcija da se ispune potrebe 2011-12 (33 države)

Deo B – Predškolski nivo:

Deca koja pokazuju veći rast od očekivanog (%)

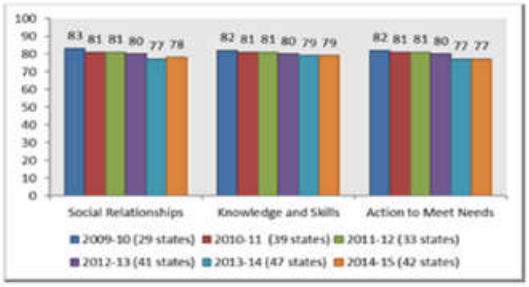

Društveni odnosi 2009-10 (29 država) Znanje i veštine 2010-11 (39 država) Akcija da se ispune potrebe 2011-12 (33 države)

2012-13 (41 država) 2013-14 (47 država) 2014-15 (42 države) 2012-13 (41 država) 2013-14 (47 država) 2014-15 (42 države)

Deca koja napuštaju program u okviru očekivanog za dati uzrast (%)

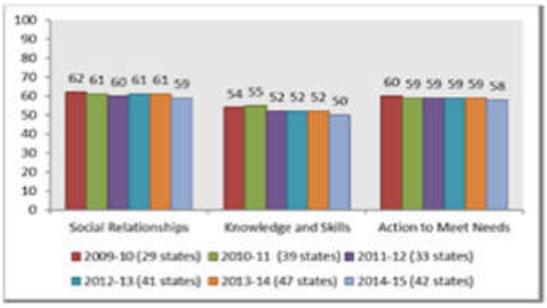

Društveni odnosi Znanje i veštine Akcija da se ispune potrebe
2009-10 (29 država) 2010-11 (39 država) 2011-12 (33 države)
2012-13 (41 država) 2013-14 (47 država) 2014-15 (42 države)

Deca koja napuštaju program u okviru očekivanog za dati uzrast (%)

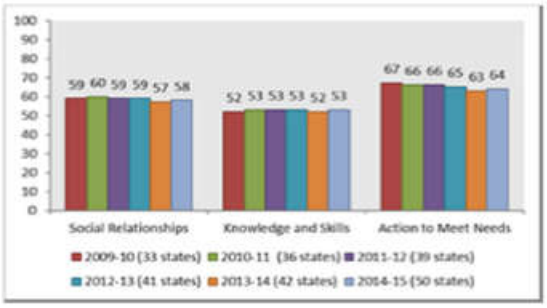

Društveni odnosi Znanje i veštine Akcija da se ispune potrebe
2009-10 (33 države) 2010-11 (36 država) 2011-12 (39 država)
2012-13 (41 država) 2013-14 (42 države) 2014-15 (50 država)

Kvalitet podataka

Prikupljanje podataka o ishodima za malu decu sa invaliditetom predstavlja za države jednu složenu i relativno novu aktivnost. Države se nalaze u različitim etapama u sprovođenju procedura za merenje podataka o ishodima dece. Prva godina kada je bilo koja država imala podatke o ishodima dece za čitavu kohortu dece bila je 2008-09, a neke države su tokom godina promenile pristupe u prikupljanju podataka. Države su ostvarile različite nivoe napredovanja ka dostizanju pouzdanih podataka širom država i biće potrebno nekoliko godina da bi se prakse kojima se unapređuje kvalitet odrazile na podatke o ishodima. Generalno govoreći, broj država koje su tokom vremena ispunile kriterijume za kvalitet podataka koji je potreban da bi oni bili uključeni u ove analize povećao se, kao što je prikazano u legendi kod gore datih grafikona. Očekuje se da će kvalitet podataka nastaviti da se poboljšava u narednim godinama zato što mnoge države imaju inicijative čija je primena sada u toku i čiji je cilj da se pozabave pitanjima kvaliteta. Države nastavljaju da unapređuju kvalitet svojih podataka i one takođe obavljaju analize kako bi usmerile poboljšanja programa.

Dodatne informacije o merenju ishoda dece mogu da se dobiju od Centra za tehničku pomoć u ranom detinjstvu na http://ectacenter.org/eco/index.asp